

Dosarul nr. 3ra-957/19

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul central (jud. R. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

04 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de către Sergiu Chirița, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Sergiu Chirița împotriva Primăriei orașului Criuleni, intervenienți accesorii Leolea Baluțel și Gheorghe Baluțel cu privire la repunerea în termen, contestarea actului administrativ, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, obligarea eliberării titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele său și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Sergiu Chirița și a fost menținută hotărârea din 04 februarie 2019 a Judecătoriei Criuleni, sediul central,

constată:

La data de 14 noiembrie 2018 Sergiu Chirița a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei or. Criuleni, intervenienți accesorii Leolea Baluțel și Gheorghe Baluțel cu privire la repunerea în termen, contestarea actului administrativ, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, obligarea eliberării titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele său și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin dispoziția Primăriei or. Criuleni din 09 februarie 1993 a fost dispusă repartizarea în proprietate privată a unui lot de pământ cu suprafața de 690 m. p., din str. xxxx, cu eliberarea titlului de proprietate.

A menționat că, a primit lotul de pământ enunțat, însă nu i-a fost eliberat titlul de proprietate, iar în lipsa acestui act, a fost în imposibilitate de a se adresa la arhitectorul-șef al raionului pentru întocmirea fișei de construcție.

A susținut că, a folosit lotul de pământ și a achitat impozitul funciar, însă, ulterior, emigrând, vecinul său urma să folosească acest lot de pământ.

A afirmat că, după ce a revenit, s-a adresat la organul cadastral pentru înregistrarea dreptului său de proprietate asupra lotului de pământ enunțat, însă a aflat că, acest lot de pământ a fost repartizat Leolei Baluțel și lui Gheorghe Baluțel, cu eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.xxxx, iar dispoziția Primăriei or. Criuleni din 09 februarie 1993 nici nu a fost anulată.

A relevat că, termenul de prescripție a fost omis din motive temeinic justificate, deoarece la data de 08 octombrie 2018 a depus cerere de chemare în judecată, însă prin încheierea din 02 noiembrie 2018 instanța de judecată i-a restituit cererea de chemare în judecată.

A solicitat repunerea în termenul de prescripție, anularea actului administrativ privind împrumutarea intervenienților accesorii cu lotul de pământ din str.I.Neculce,12, or. Criuleni și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxx, obligarea pârâtului de a-i elibera titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren în baza dispoziției Primăriei or.Criuleni din 09 februarie 1993 și încasarea de la pârât a sumei de 10000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 04 februarie 2019 a Judecătorei Criuleni, sediul central a fost respinsă acțiunea depusă de către Sergiu Chirița ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Sergiu Chirița și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a concluzionat că, reieșind din prevederile art. 4 și 5 din Legea nr. 631 din 10 iulie 1991 cu privire la bazele autoadministrării locale, în vigoare la data emiterii dispoziției din 09 februarie 1993, ale art. 43, 44, 47, 49, 63 și 132 din Codul civil (în redacția Legii din 26 decembrie 1964) și ale art. 20 din Codul funciar, în vigoare la data emiterii dispoziției enunțate, raportate la pretențiile formulate de către Sergiu Chirița, la momentul actual dispoziția Primăriei or. Criuleni din 09 februarie 1993 nu este valabilă, deoarece această dispoziție a fost emisă sub condiție suspensivă și, anume, adresarea beneficiarului în termen de 3 luni la arhitectorul-șef al raionului pentru întocmirea fișei și autorizației de construire, precum și începerea lucrărilor pe sector în termen de 1 an din ziua adoptării dispoziției, în strictă corespundere cu fișa construcției.

Totodată, instanța de apel a conchis că, după cum atestă materialele cauzei, Sergiu Chirița a omis să prezinte probe privind respectarea condițiilor impuse, pentru care a fost eliberat lotul de pământ din str. xxxx, aspect care, prin prisma cadrului legal precizat în vigoare la data emiterii dispoziției, determina că, această dispoziție la survenirea termenului a devenit una nulă.

Mai mult ca atât, instanța de apel a reținut că, consecințele nerealizării condițiilor indicate în actul administrativ erau expres stipulate în pct. 3 al dispoziției, iar prin urmare, Sergiu Chirița, în calitate de beneficiar, urma să-și exercite cu diligență drepturile acordate.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că, cerința cu privire la obligarea eliberării titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren este una

neîntemeiată, în condițiile în care s-a stabilit că, dispoziția Primăriei or. Criuleni din 09 februarie 1993 este una nevalabilă și, prin urmare, nu poate produce nici un efect juridic.

În privința cerințelor cu privire la anularea actului administrativ privind împrumutarea intervenienților accesorii, Leolea Baluțel și Gheorghe Baluțel cu lotul de pământ din str. xxxx și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, instanța de apel nu a identificat nici un temei, care ar sta la baza nulității actelor solicitate.

Instanța de apel a constatat că, lotul de pământ din str. xxxx a fost atribuit lui Gheorghe Baluțel anterior decât lui Sergiu Chirița și, anume, în anul 1992, prin dispoziția Primăriei or. Criuleni nr. 55, fiind, respectiv, eliberat și titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, titlul care, la rândul său, a fost înregistrat în Registrul bunurilor mobile.

Prin urmare, în asemenea condiții, instanța de apel a considerat că, atât dispoziția nr. 55 din 15 decembrie 1992, cât și titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren din 30 mai 2005 sunt emise conform rigorilor legale, conform competenței și procedurii stabilite.

În privința cerinței cu privire la repararea prejudiciului moral, instanța de apel a reținut că, condițiile în care nu s-a constatat faptul că, lui Sergiu Chirița i-au fost lezate careva drepturi de către autoritatea publică locală, urmează a fi respinsă și această cerință.

La data de 19 iunie 2019 și 04 iulie 2019 Sergiu Chirița a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi decizii cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel, la examinarea cauzei, nu a aplicat prevederile art.216 și 221 din Codul administrativ și a apreciat arbitrar probele.

A menționat că, conform art. 14 din Legea nr. 635-XII din 10 iulie 1991 cu privire la bazele autoadministrării locale, dispozițiile primarului sunt anulate de consiliul local sau de instanța de judecată.

A susținut că, în legătură cu faptul că, prin dispoziția Primăria or. Criuleni nr.70 din 1993 au fost atribuite mai multe loturi de pământ, nerespectarea termenilor de către un titular nu poate duce la anularea dispoziției în privința tuturor titularilor.

A afirmat că, presupusul drept de proprietate al lui Gheorghe Baluțel a fost înregistrat la organul cadastral abia în anul 2005.

A relevat că, până în anul 2005 a folosit lotul de pământ și a achitat impozitul funciar pentru acest lot de pământ, însă Primăria or. Criuleni, prin răspunsul nr. 63 din 16 februarie 2016, s-a eschivat să prezinte informații în acest sens.

A invocat că, este greșită concluzia instanței de apel precum că, lotul de pământ a fost atribuit familiei Baluțel prin dispoziția nr. 55 din 15 decembrie 1992, deoarece dispoziția enunțată nu prevede atribuirea lotului de pământ, ci eliberarea certificatului de proprietate funciară în baza cărților cadastrale, iar intimații nu au

prezentat nici extrasul din cartea cadastrală, nici certificatul enunțat și nici titlul de proprietate.

A mai invocat că, instanța de apel nu a dispus prezentarea actelor pentru a verifica legalitatea atribuirii lotului de pământ.

A notat că, de fapt, în anul 1993 Iuliei Baluțel i-a fost repartizat lotul de pământ cu nr. 10, iar lui i-a fost repartizat lotul de pământ cu nr. 12, iar în anul 2005 au fost retrase toate loturile de pământ atribuite în anul 1993.

A declarat că, având în vedere faptul că, în anul 2005 Gheorghe Baluțel era angajat al Primăriei or. Criuleni, acestuia i-a fost repartizat un lot de pământ și poate nu era o problemă dacă nu se confunda lotul de pământ nr. 10 cu lotul de pământ nr.12, atribuite inițial.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Decizia instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului la data de 21 iunie 2019, respectiv, recursul depus de către acesta, la data de 19 iunie 2019 și 04 iulie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de către Sergiu Chirița nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul depus de către Sergiu Chirița, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Sergiu Chirița ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Sergiu Chirița se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu